# ĢENERĀLADVOKĀTES VERICAS TRSTENJAKAS [*VERICA TRSTENJAK*] SECINĀJUMI,
sniegti 2010. gada 28. aprīlī[1]

## Satura rādītājs

I — Ievads ..... I - 9993

II — Atbilstošās tiesību normas ..... I - 9994

A — Direktīva 89/106 ..... I - 9994

B — Direktīva 89/686 ..... I - 9996

C — Lēmums 93/465 ..... I - 9997

III — Eiropas standarts 795 ..... I - 9997

IV — Fakti un lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ..... I - 10000

V — Tiesvedība Tiesā ..... I - 10002

VI — Lietas dalībnieču argumenti ..... I - 10003

A — Par pirmo prejudiciālo jautājumu ..... I - 10003

B — Par otro prejudiciālo jautājumu ..... I - 10004

C — Par trešo prejudiciālo jautājumu ..... I - 10005

D — Par ceturto prejudiciālo jautājumu ..... I - 10006

E — Par piekto prejudiciālo jautājumu ..... I - 10006

F — Par sesto prejudiciālo jautājumu ..... I - 10007

G — Par septīto un astoto prejudiciālo jautājumu ..... I - 10008

1 — Oriģinālvaloda — vācu.

VII — Juridiskais vērtējums ..... I - 10009

A — Vispārīgi ..... I - 10009

B — Pirmais prejudiciālais jautājums ..... I - 10010

C — Otrais prejudiciālais jautājums ..... I - 10014

D — Trešais prejudiciālais jautājums ..... I - 10016

E — Ceturtais prejudiciālais jautājums ..... I - 10018

F — Piektais prejudiciālais jautājums ..... I - 10021

G — Sestais prejudiciālais jautājums ..... I - 10021

H — Septītais un astotais prejudiciālais jautājums ..... I - 10022

VIII — Secinājumi ..... I - 10023

## I — Ievads

1. Šīs prejudiciālā nolēmuma procedūras saskaņā ar EKL 234. pantu [2] ietvaros *Rechtbank's-Gravenhage* (Hāgas Pirmās instances tiesa; turpmāk tekstā — "iesniedzējtiesa") ir uzdevusi astoņus prejudiciālos jautājumus par to, kā interpretēt Padomes 1988. gada 21. decembra Direktīvu 89/106/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem [3], kā arī Padomes 1989. gada 21. decembra Direktīvu 89/686/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz individuālajiem aizsardzības līdzekļiem [4].

2. Ar šiem prejudiciālajiem jautājumiem iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai drošības ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma, veicot darbus uz plakaniem

2 — Saskaņā ar 2007. gada 13. decembrī Lisabonā parakstīto Līgumu, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu (OV C 306, 1. lpp.), tagad prejudiciālā nolēmuma procedūra ir regulēta Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantā.

3 — OV L 40, 12. lpp., redakcijā, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1882/2003, ar ko Padomes Lēmumam 1999/468/EK pielāgo noteikumus par komitejām, kuras palīdz Komisijai īstenot tai piešķirtās ieviešanas pilnvaras, kas noteiktas dokumentos, uz kuriem attiecas EK līguma 251. pantā minētā procedūra (OV L 284, 1. lpp.).

4 — OV L 399, 18. lpp., redakcijā, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1882/2003, ar ko Padomes Lēmumam 1999/468/EK pielāgo noteikumus par komitejām, kuras palīdz Komisijai īstenot tai piešķirtās ieviešanas pilnvaras, kas noteiktas dokumentos, uz kuriem attiecas EK līguma 251. pantā minētā procedūra (OV L 284, 1. lpp.).

jumtiem, kurām ir ar jumtu savienojams stiprinājums, ietilpst Direktīvas 89/106 un/vai Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā. Šajā sakarā iesniedzējtiesa vēlas arī uzzināt, ar kādiem nosacījumiem šādas drošības ierīces var marķēt ar *CE* atbilstības marķējumu.

**II — Atbilstošās tiesību normas**

A — *Direktīva 89/106*

3. Direktīvas 89/106 1. pants ir šāds:

"1. Šo direktīvu piemēro būvizstrādājumiem, ciktāl uz tiem attiecas pamatprasības, kas noteiktas būvdarbiem, uz kuriem attiecas 3. panta 1. punkts.

2. Šajā direktīvā "būvizstrādājums" ir jebkurš ražojums, kas ir ražots, lai to pastāvīgi iekļautu būvdarbos, tostarp gan ēkās, gan inženiertehniskajos būvdarbos.

"Būvizstrādājumi" turpmāk dēvēti par "ražojumiem"; būvdarbi, tostarp gan ēkas, gan inženiertehniskie būvdarbi, turpmāk dēvēti par "darbiem"."

4. Direktīvas 89/106 2. pantā ir noteikts šādi:

"1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 1. pantā minētos ražojumus, kas paredzēti izmantošanai darbos, var laist tirgū vienīgi tad, ja tie ir piemēroti paredzētajiem mērķiem, tas ir, tiem ir tādi raksturlielumi, ka darbi, kuros tos iekļauj, montē, izmanto vai ierīko, ja tie ir pareizi projektēti un būvēti, var atbilst 3. pantā minētajām pamatprasībām, ja uz šādiem darbiem attiecas noteikumi, kuros ietvertas šādas prasības.

2. a) Ja uz izstrādājumiem attiecas citas direktīvas, kas nosaka citus aspektus un arī paredz 4. panta 2. punktā minēto *CE* atbilstības marķējumu, tad pēdējais norāda, ka attiecīgajam izstrādājumam ir atbilstības prezumpcija minēto citu direktīvu noteikumiem.

[..]"

5. Direktīvas 89/106 3. pants ir šāds:

"1. Pamatprasības, kas piemērojamas darbiem un kas var ietekmēt ražojuma tehnisko raksturojumu, ir izklāstītas I pielikumā kā mērķi.

[..]

3. Pamatprasību konkrētā forma ir dokumenti (skaidrojošie dokumenti) — lai izveidotu vajadzīgo saikni starp pamatprasībām, kas noteiktas 1. punktā, un standartu izstrādāšanas pilnvarojumiem, Eiropas tehniskā apstiprinājuma pamatnostādņu izstrādāšanas pilnvarojumiem vai citu tehnisku specifikāciju atzīšanu 4. un 5. panta nozīmē."

6. Direktīvas 89/106 4. pants ir šāds:

"1. Standarti un tehniskie apstiprinājumi šajā direktīvā ir "tehniskās specifikācijas".

Šajā direktīvā saskaņotie standarti ir tehniskās specifikācijas, ko *CEN*, *CENELEC* vai abas šīs iestādes pieņēmušas ar pilnvarojumu, ko Komisija tām piešķīrusi atbilstoši Direktīvai 83/189/EEK, pamatojoties uz 19. pantā minētās komitejas atzinumu un saskaņā ar 1984. gada 13. novembrī parakstītajiem vispārīgajiem noteikumiem par sadarbību starp Komisiju un šīm divām iestādēm.

2. Dalībvalstis pieņem, ka izstrādājumi ir piemēroti lietošanai, ja tie nodrošina darba izpildi, ja tie ir projektēti un izgatavoti atbilstoši 3. pantā minētajām galvenajām prasībām un ja uz tiem ir *CE* marķējums, kas norāda, ka tie atbilst visiem šīs direktīvas noteikumiem, ieskaitot V nodaļā noteiktās atbilstības vērtēšanas procedūras un III nodaļā noteikto procedūru.[..]"

7. Direktīvas 89/106 7. pantā ir paredzēts, ka:

"1. Lai nodrošinātu saskaņoto standartu kvalitāti attiecībā uz ražojumiem, standartus izstrādā Eiropas standartu organizācija, pamatojoties uz pilnvarojumu, ko piešķīrusi Komisija saskaņā ar procedūru, kas noteikta Direktīvā 83/189/EEK, un apspriežoties ar komiteju, kas minēta 19. pantā saskaņā ar 1984. gada 13. novembrī parakstītajiem vispārīgajiem noteikumiem par sadarbību starp Komisiju un šīm divām iestādēm.

2. Šādi izstrādātos standartus, cik iespējams, formulē attiecībā uz ražojumu efektivitāti, ņemot vērā skaidrojošos dokumentus.

3. Tiklīdz Eiropas standartu organizācijas ir izstrādājušas standartus, Komisija publicē atsauces uz standartiem *Eiropas Kopienu Oficiālā Vēstneša* C sērijā."

B — *Direktīva 89/686*

8. Direktīvas 89/686 1. pants ir šāds:

"1. Šī direktīva attiecas uz individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, še turpmāk — "IAL".

Direktīva paredz nosacījumus, kas reglamentē to piedāvāšanu tirgū un brīvu apriti Kopienā, kā arī drošības būtiskās prasības, kurām IAL jāatbilst, lai nodrošinātu lietotāju veselības aizsardzību un drošību.

2. Šajā direktīvā IAL ir jebkura ierīce, kas paredzēta, lai persona to nēsātu vai turētu aizsardzībai pret vienu vai vairākiem veselības un drošības apdraudējumiem.

IAL ir arī:

a) komplekts, ko veido vairākas ierīces, kuras ražotājs ir savienojis personas aizsardzībai pret vienu vai vairākiem iespējami vienlaicīgiem apdraudējumiem;

b) aizsardzības ierīce, kas ir atdalāmi vai neatdalāmi apvienota ar iekārtu, ko persona nēsā vai tur konkrēta darba veikšanai un kas nav paredzēta personas aizsardzībai;

c) maināmas IAL detaļas, kas ir būtiskas to darbībai un tiek izmantotas tikai konkrētā iekārtā.

3. Jebkuru sistēmu, kas piedāvāta tirgū kopā ar IAL tā pievienošanai citai ārējai papildu ierīcei, pat tad uzskata par šīs iekārtas neatņemamu sastāvdaļu, ja lietotājam nav paredzēts sistēmu nēsāt vai turēt pastāvīgi visā apdraudējuma laikā.

[..]"

9. Saskaņā ar Direktīvas 89/686 3. pantu tās 1. pantā minētajiem IAL jāatbilst veselības un drošības pamatprasībām, kas noteiktas II pielikumā.

10. Atbilstoši Direktīvas 89/686 4. panta 1. punktam dalībvalstis nedrīkst aizliegt, ierobežot vai kavēt individuālo aizsardzības līdzekļu vai individuālo aizsardzības līdzekļu komponentu laišanu tirgū, ja tie atbilst šīs direktīvas noteikumiem un uz tiem ir *CE* marķējums, kas liecina par to atbilstību visiem šīs direktīvas noteikumiem, ieskaitot II nodaļā noteiktās sertifikācijas procedūras.

*C — Lēmums 93/465*

11. Padomes 1993. gada 22. jūlija Lēmuma 93/465/EEK par atbilstības novērtējuma procedūru dažādu posmu moduļiem un noteikumiem par to, kā piestiprināt *CE* atbilstības zīmi, ko paredzēts izmantot tehniskas saskaņošanas direktīvās [5], 1. pants ir šāds:

"1. Atbilstības novērtēšana procedūras, kuras izmantojamas tehniskās saskaņošanas direktīvās, kas skar rūpniecības ražojumu realizāciju, izvēlas no pielikumā uzskaitītajiem moduļiem, ņemot vērā šajā lēmumā noteiktos kritērijus un pielikumā izklāstītās vispārīgās pamatnostādnes.

[..]

2. Šajā lēmumā ir ietverti normatīvi, kas nosaka, kā jāpiestiprina *CE* atbilstības zīme, ko paredz Kopienas tiesību akti par rūpniecības ražojumu projektēšanu, ražošanu, laišanu tirgū, nodošanu ekspluatācijā un izmantošanu.

[..]"

**III — Eiropas standarts 795**

12. Eiropas standartu 795 (turpmāk tekstā — "EN 795") 1996. gada 29. martā pieņēma Eiropas Standartizācijas komiteja un 2000. gada 12. februārī to kā saskaņoto standartu

5 — OV L 220, 23. lpp.

Direktīvas 89/686 izpratnē tās piemērošanas mērķiem publicēja Komisija [6].

13. EN 795 ir šāds:

"1. Piemērošanas joma

Ar šo standartu tiek noteiktas prasības, testēšanas procedūras, kā arī lietošanas instrukcijas un apzīmēšana attiecībā uz aizsargierīcēm kritieniem no augstuma, kuras paredzētas lietošanai kopā ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem pret kritieniem no augstuma.

Šis standarts neattiecas nedz uz jumtu drošības āķiem atbilstoši ES 517, nedz uz jumtu pieejas ierīcēm atbilstoši ES 516, kā arī atbalsta punktiem, kuri ietilpst attiecīgajā ēkā.

[..]

3. Definīcijas

Šī standarta piemērošanas ietvaros izmantojamas šādas definīcijas:

3.1. Ierīce aizsardzībai pret krišanu no augstuma: detaļa, vairākas detaļas vai sastāvdaļas ar vienu vai vairākiem atbalsta punktiem.

3.2. Detaļa: sastāvdaļas vai komplekta vienība. Virves, jostas, stiprinājuma elementi, palīgdetaļas vai enkuru auklas ir detaļu piemēri.

[..]

3.4. Stiprinājuma punkts: detaļas, kurām piestiprināt individuālo aizsardzības līdzekli pēc ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma montāžas.

3.5. Enkurs: detaļa vai detaļas, kuras pastāvīgi ir piestiprinātas būvei un pie kurām var piestiprināt ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma vai individuālos aizsardzības līdzekļus.

[..]

6 — Komisijas 2000. gada 12. februāra paziņojums Padomes 1989. gada 21. decembra Direktīvas 89/686/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kas grozīta ar Direktīvām 93/68/EEK, 93/95/EEK un 96/58/EK, piemērošanas ietvaros (OV C 40, 5. lpp.). Šajā paziņojumā tomēr skaidri tika norādīts, ka tas neattiecas uz ierīcēm, kuras ietilpst A klasē (stiprinājumu enkuri), C klasē (ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ar horizontālām, elastīgām auklām) un D klasē (ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ar horizontālām enkuru auklām); skat. šo secinājumu 121. punktu.

| | |
|---|---|
| 3.13. Klases | 4.3. Īpašas prasības iekārtām aizsardzībai pret kritieniem no augstuma |
| 3.13.1. A klase | 4.3.1. A klase |
| 3.13.1.1. A1 klase | |
| A1 klasē ietilpst enkuri stiprināšanai pie vertikālām, horizontālām un slīpām virsmām — piemēram, sienām, sijām, nogāzēm (skat. 1. attēlu). | 4.3.1.1. A1 klase — tipa testēšana iekārtām aizsardzībai pret kritieniem no augstuma, kas piestiprināmas pie vertikālām, horizontālām un slīpām virsmām |
| [..] | Ir jāveic statiskā testēšana saskaņā ar 5.2.1. punktu. Testa laikā ir jāpieliek spēks 10 kN virzienā, kurā spēks varētu tikt pielikts izmantošanas laikā. Spēks ir jāpieliek trīs minūtes. Iekārtai aizsardzībai pret kritieniem no augstuma spēks ir jāiztur. |
| 3.13.1.2. A2 klase | |
| A2 klasē ietilpst enkuri stiprināšanai pie slīpiem jumtiem (skat. 2. attēlu). | Jāveic dinamiskās noslodzes tests saskaņā ar 5.3.2. punktu. Krītošais ķermenis ir jāuztver. |
| [..] | [..] |

5.2. Statiskās noslodzes tests

5.2.1. A1 klases iekārtas aizsardzībai pret kritieniem no augstuma

Iekārtu aizsardzībai pret kritieniem no augstuma atbilstoši montāžas instrukcijai piestiprina pie būves, kurā to paredzēts lietot, materiāla parauga [..]

Testa vieta 4.1.1. punktā paredzētajam statiskās noslodzes testam jāiekārto tādējādi, lai testa spēks darbotos tajā pašā virzienā, kā tas notiek praksē. Stiprinājuma punktā statiskās noslodzes testa spēku pieliek atbilstoši 4.3.1.1. punkta noteikumiem. Testa mērķis ir noskaidrot, vai iekārtas aizsardzībai pret kritieniem no augstuma iztur pielikto spēku.

[..]"

**IV — Fakti un lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu**

14. Pamata prāvā strīds ir starp diviem ierīču aizsardzībai pret kritieniem no augstuma darbiem uz plakaniem jumtiem ražotājiem. Būtībā strīds ir par to, vai otra ražotāja ierīce aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ir droša un vai attiecīgās drošības ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma marķēt un vajag marķēt ar *CE* marķējumu.

15. Pirmā prasītāja pamata prāvā ir *Latchways plc*, kura ražo drošības ierīci "Mansafe Constant Force Post". Otra prasītāja pamata prāvā *EuroSafe Solutions BV* izplata šīs ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma Nīderlandē. Pirmā atbildētāja pamata prāvā ir *Kedge Safety Systems BV*, kura ražo ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma "Kedge Safety", kuras pārdod otrā atbildētāja pamata prāvā *Consolidated Nederland BV*.

16. Attiecīgās drošības ierīces galvenā sastāvdaļa ir enkurs, kuram jābūt stingri piestiprinātam jumtam. Šim enkuram var piestiprināt uztveršanas auklas, kuras savukārt ir jāpiestiprina personas, kura veic darbus uz jumta, drošības jostai.

17. No tehniskā aspekta drošības ierīces "Mansafe Constant Force Post" īpatnība ir tā, ka enkurs tiek pieskrūvēts jumtam. Turpretim drošības ierīces "Kedge Safety" enkurs ar rozetes palīdzību tiek pielīmēts jumta segumam, kas satur bitumenu. Atbilstoši minētajam gan "Mansafe Constant Force Post", gan arī "Kedge Safety" kā ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ietilpst A1 klasē EN 795 izpratnē.

18. 2004. gadā Vācijas pārbaužu un sertifikācijas iestāde atbildētājas pamata prāvā uzdevumā testēja "Kedge Safety" kā A1 klases drošības ierīci atbilstoši EN 795 :1996 5.2.1 un 5.3.2 punktam. Pamatojoties uz šo testu, 2004. gada 6. oktobrī tika izsniegts apliecinājums un testa ziņojums par to, ka "Kedge Safety" testētajos aspektos atbilst minētajam standartam.

19. 2005. gadā prasītājas pamata prāvā divas reizes lūdza testēt "Kedge Safety" citai pārbaudes iestādei. Šī pārbaudes iestāde secināja, ka "Kedge Safety" zināmos klimatiskos apstākļos nav pietiekami noslogojama un tādējādi šādos apstākļos neatbilst EN 795.

20. Norādīdamas uz minētajiem pārbaužu rezultātiem, prasītājas pamata prāvā lūdza atbildētājam pamata prāvā "Kedge Safety" tirdzniecību drošības apsvērumu dēļ pārtraukt un jau pārdotās šī veida ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma atsaukt. Atbildētājas pamata prāvā atteicās to darīt.

21. Ņemot vērā šīs domstarpības par "Kedge Safety" drošību, prasītājas pamata prāvā cita starpā lūdz atzīt, ka "Kedge Safety" var tirgot tikai tad, ja tā ir marķēta ar *CE* marķējumu. Pakārtoti prasītājas pamata prāvā lūdz konstatēt, ka atbildētājas pamata prāvā nedrīkst izplatīt nevienu paziņojumu par "Kedge Safety" atbilstību EN 795.

22. Atbildētājas pamata prāvā cēla pretprasību un cita starpā lūdza atzīt, ka prasītājas pamata prāvā "Mansafe Constant Force Post" nepamatoti ir marķējušas ar *CE* marķējumu.

23. Šajā sakarā iesniedzējtiesai ir radies jautājums, vai attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ietilpst Direktīvas 89/106 un/vai Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā. Iesniedzējtiesai ir jāpieņem nolēmums arī par to, vai un ar kādiem nosacījumiem šādas ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma var marķēt vai tās ir jāmarķē ar *CE* marķējumu.

24. Tā kā iesniedzējtiesai ir radušās šaubas par atbilstošo Direktīvas 89/106 un Direktīvas 89/686 normu interpretāciju, tā Tiesai ir iesniegusi šādus jautājumus prejudiciāla nolēmuma sniegšanai:

"1) Vai Standartā EN 795 minētām A1 klases drošības ierīcēm (kas paredzētas ilgstošai izmantošanai stacionārās pozīcijās) ir piemērojama vienīgi Direktīva 89/106 [..]?

2) Ja atbilde uz 1) jautājumu ir noliedzoša, vai tādā gadījumā šīm drošības ierīcēm — iespējams, kā individuālo aizsardzības līdzekļu sastāvdaļai — ir piemērojama Direktīva 89/686 [..]?

3) Ja atbilde uz 1) un 2) jautājumu ir noliedzoša, vai tādā gadījumā, ņemot vērā Direktīvas 89/686 [..] II pielikumu, it īpaši tā 3.1.2.2. punktu, ir jāizvērtē, vai [IAL], kas ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā, pats par sevi atbilst šīs direktīvas pamatprasībām, vai arī šajā pašā kontekstā ir jāizvērtē, vai drošības ierīces, ar kurām ir pievienoti attiecīgie [IAL], ir drošas paredzamos lietošanas apstākļos II pielikuma izpratnē?

4) Vai saskaņā ar Kopienu tiesību aktiem un jo īpaši ar Lēmumu 93/465[7] drošības ierīcēm 1) jautājuma izpratnē var fakultatīvi piestiprināt "CE" atbilstības zīmi kā atbilstības Direktīvai 89/686 [..] un/vai Direktīvai 89/106 [..] pierādījumu?

5) Ja atbilde uz 4) jautājumu pilnīgi vai daļēji ir apstiprinoša, kāda vai kādas procedūras ir jāievēro, lai izvērtētu atbilstību Direktīvai 89/686 [..] un/vai Direktīvai 89/106 [..]?

6) Vai attiecībā uz drošības ierīcēm 1) jautājuma izpratnē Standarts EN 795 ir uzskatāms par [Savienības] tiesību normu, kas ir jāinterpretē [..] Tiesai?

7) Ja atbilde uz 6) jautājumu ir apstiprinoša, vai Standarts EN 795 ir jāinterpretē tādējādi, ka drošības ierīces 1) jautājuma izpratnē ir jātestē (paziņotai iestādei) paredzamos izmantošanas apstākļos (ārējā temperatūra, laikapstākļi, pašu drošības ierīču novecošana un/vai stiprinājumu materiālu vai arī jumta konstrukcijas novecošana)?

8) Ja atbilde uz 7) jautājumu ir apstiprinoša, vai tādā gadījumā testēšana ir jāveic, ņemot vērā (lietošanas instrukcijā minētos) izmantošanas ierobežojumus?"

**V — Tiesvedība Tiesā**

25. 2008. gada 23. aprīlī izteiktais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu 2008. gada 29. aprīlī tika reģistrēts Tiesas kancelejā. Rakstveida procesā prasītājas pamata prāvā,

7 — Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu kļūdas pēc norādīta Direktīva 93/465/EEK.

atbildētājas pamata prāvā, Nīderlandes Karalistes un Beļģijas Karalistes valdības, kā arī Komisija sniedza paskaidrojumus. 2010. gada 25. februāra tiesas sēdē piedalījās prasītāju un atbildētāju pamata prāvā, kā arī Komisijas pārstāvji.

## VI — Lietas dalībnieču argumenti

### A — *Par pirmo prejudiciālo jautājumu*

26. Uz pirmo prejudiciālo jautājumu par to, vai EN 795 A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ietilpst tikai Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā, atbildētājas pamata prāva atbild apstiprinoši. Prasītājas pamata prāvā, Komisija, kā arī Nīderlandes un Beļģijas valdības uz šo jautājumu atbild noliedzoši.

27. Atbildētājas pamata prāvā norāda uz Direktīvas 89/106 1. panta 2. punktā ietverto jēdziena definīciju, saskaņā ar kuru "būvizstrādājums" ir jebkurš ražojums, kas ir ražots, lai to pastāvīgi iekļautu būvēs, tostarp gan ēkās, gan inženiertehniskajās būvēs. Tā kā attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ir domātas pastāvīgi piestiprināt jumtam, tās ir kvalificējamas par būvizstrādājumiem, kuriem atbilstoši tās 1. panta 1. punktam ir piemērojama Direktīva 89/106. Atbildētājas pamata prāvā tādējādi uzskata, ka Eiropas Komisijas Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāts jau kopš 2007. gada pārbauda Eiropas tehniskā apstiprinājuma piešķiršanu "Kedge Safety" atbilstoši Direktīvas 89/106 8. un nākamajiem pantiem [8].

28. Prasītājas pamata prāvā savukārt uzskata, ka attiecībās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma nav izgatavotas, lai — Direktīvas 89/106 izpratnē — tiktu pastāvīgi iekļautas būvēs. Direktīva 89/106 esot piemērojama tikai tādiem izstrādājumiem, kuri ir nepieciešami būves celtniecības procesā, piemēram, sienas, jumti, apsilde utt. Attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma turpretim esot uzskatāmas par būvju piederumiem, kuri pēc būvniecības uzsākšanas tiek piestiprināti un pēc tam tos var nomontēt, neietekmējot būves būtību.

8 — Šajā sakarā atbildētājas pamata prāvā saviem 2008. gada 11. augusta rakstveida apsvērumiem kā 12. pielikumu ir pievienojušas Eiropas Komisijas Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāta 2007. gada 15. marta vēstuli. Šajā vēstulē būtībā Komisija ir apstiprinājusi, ka attiecībā uz "Kedge Safety" ir uzsākta pārbaudes procedūra Eiropas tehniskā apstiprinājuma piešķiršanai atbilstoši Direktīvas 89/106 9. panta 2. punktam.

29. Komisija uzsver, ka Direktīvā 89/106 pašā nav paredzētas nekādas īpašas prasības būvizstrādājumiem, bet gan likts uzsvars uz būvju drošību. Tā kā attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma nekādā veidā nav saistītas ar direktīvas I pielikumā izklāstītajām pamatprasībām būvēm, tās pamatā neietilpst Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā.

B — *Par otro prejudiciālo jautājumu*

30. Mutvārdu procesā Komisija diskutēja par pretrunu starp šo nostāju un Eiropas Komisijas Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāta rīcību, kurš jau kopš 2007. gada pārbauda Eiropas tehniskā apstiprinājuma piešķiršanu "Kedge Safety" atbilstoši Direktīvas 89/106 8. un nākamajiem pantiem. Šajā sakarā Komisija būtībā norādīja, ka Komisijas kompetentās struktūrvienības tagad ir vienojušās, ka EN 795 A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma neietilpst Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā. Tādējādi Eiropas Komisijas Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāta veiktā "Kedge Safety" pielaišana pārbaudes procedūrai Eiropas tehniskā apstiprinājuma piešķiršanai atbilstoši Direktīvas 89/106 9. panta 2. punktam ir uzskatāma par kļūdu.

31. Nīderlandes valdība, norādot uz Direktīvas 89/106 I pielikumā paredzētajām pamatprasībām būvēm, apgalvo, ka tikai tie izstrādājumi, kuri, ņemot vērā šīs prasības, ir noderīgi ēku pareizai funkcionēšanai, ir uzskatāmi par būvizstrādājumiem Direktīvas 89/106 nozīmē. Nīderlandes valdība uzskata, ka attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma par tādām nevar uzskatīt.

32. Uz otro prejudiciālo jautājumu, par to, vai EN 795 A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma var ietilpt Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā, prasītājas pamata prāvā un Beļģijas valdība atbild apstiprinoši. Atbildētājas pamata prāvā, Nīderlandes valdība un Komisija uz šo jautājumu atbild noliedzoši.

33. Prasītājas pamata prāvā būtībā uzskata, ka attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ir kvalificējamas kā "sistēmas IAL pievienošanai" Direktīvas 89/686 1. panta 3. punkta nozīmē un tādējādi tām ir piemērojama šī direktīva. Ar šīm ierīcēm aizsardzībai pret kritieniem no augstuma it īpaši būvei var piestiprināt — kā individuālās aizsardzības līdzekli (turpmāk tekstā — "IAL") kvalificējamu — uztveršanas auklu.

34. Arī Beļģijas valdība uzskata, ka A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret

kritieniem no augstuma ir uzskatāmas par IAL, kas ietilpst Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā. Šajā sakarā tā īpaši uzsver, ka saskaņā ar Padomes 1989. gada 30. novembra Direktīvas 89/656/EEK par drošības un veselības aizsardzības minimālajām prasībām, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus darba vietās[9], 2. panta 1. punktu jebkāds IAL papildaprīkojums ir uzskatāms par IAL šīs direktīvas nozīmē. Tā kā A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ir uzskatāmas par IAL papildaprīkojumu, šīs ierīces *per analogiam* arī Direktīvas 89/686 nozīmē ir kvalificējamas kā IAL.

35. Turpretim Komisija uzskata, ka A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma neietilpst Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā. Attiecībā uz šīm ierīcēm ir jāizšķir drošības jostas, uztveršanas auklas un enkuri. Drošības josta ir uzskatāma par IAL Direktīvas 89/686 1. panta 2. punkta nozīmē, bet uztveršanas aukla ir uzskatāma par pievienošanas sistēmu šīs direktīvas 1. panta 3. punkta nozīmē. Tādēļ šie abi elementi ietilpst Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā. Turpretim enkurs ir klasificējams kā ārējā papildu ierīce Direktīvas 89/686 1. panta 3. punkta nozīmē un tādēļ Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā neietilpst. Atbildētājas pamata prāvā un Nīderlandes valdība ir paudušas līdzīgu nostāju.

C — *Par trešo prejudiciālo jautājumu*

36. Trešo prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa uzdot gadījumam, ja EN 795 A1 klasē ietilpstošās drošības ierīces neietilptu Direktīvu 89/106 un 89/686 piemērošanas jomās. Šajā sakarā tā īpaši vēlas noskaidrot, vai pārbaudot, vai Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā ietilpstošs IAL, kuru ir paredzēts savienot ar A1 klasē ietilpstošu drošības ierīci, atbilst Direktīvā 89/686 paredzētajām drošuma prasībām, ir jāizskata arī jautājums par to, vai iepriekš minētā aizsardzības ierīce ir droša, ņemot vērā paredzamos lietošanas apstākļus Direktīvas 89/686 II pielikuma izpratnē.

37. Uz minēto trešo prejudiciālo jautājumu prasītājas pamata prāvā atbild apstiprinoši. Atbildētājas pamata prāvā, Nīderlandes valdība un Komisija uz šo jautājumu sniedz noliedzošu atbildi.

38. Prasītājas pamata prāvā uzskata, ka atbalsta punkti Direktīvas 89/686 II pielikuma

9 — OV L 393, 18. lpp.

3.1.2.2. punkta izpratnē ir droši tikai tad, ja tie atbilst EN 795 prasībām.

39. Komisija uzskata, ka ir acīmredzams, ka IAL, ar kuru ir jānovērš kritieni no augstuma vai to sekas, drošība ir atkarīga arī no atbalsta punkta, kuram ierīce ar piestiprināšanas sistēmu ir pievienota ķermeņa noturēšanai. Tomēr Direktīvas 89/686 paredzētās drošības pamatprasības esot piemērojamas tikai IAL, bet ne šādām ierīcēm aizsardzībai pret kritieniem no augstuma, kuras direktīvas piemērošanas jomā neietilpst. Nīderlandes valdība un atbildētājas pamata prāvā pauda līdzīgu nostāju.

D — *Par ceturto prejudiciālo jautājumu*

40. Ar ceturto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai EN 795 A1 klasē ietilpstošās drošības ierīces kā pierādījumu to atbilstībai Direktīvas 89/106 un/vai Direktīvas 89/686 prasībām var marķēt ar *CE* atbilstības marķējumu.

41. Uz ceturto prejudiciālo jautājumu atbildētājas pamata prāvā, Nīderlandes valdība, Beļģijas valdība un Komisija atbild noraidoši.

42. Komisija uzskata, ka nedz Direktīvās 89/106 un 89/686, nedz arī Lēmumā 93/465 nav paredzēta iespēja fakultatīvi izmantot *CE* atbilstības marķējumu. Tā kā attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma neietilpst Direktīvu 89/106 un 89/686 piemērošanas jomās, tās nedrīkst marķēt ar *CE* atbilstības marķējumu kā pierādījumu par atbilstību minētajām direktīvām.

43. Atbildētājas pamata prāvā arī pamatojas uz principu, ka fakultatīva *CE* marķējuma izmantošana ir izslēgta. Tā kā attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma tomēr ietilpst Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā, piemērojot šo direktīvu, ir iespējams izmantot *CE* marķējumu, ja ir saņemts šīs direktīvas III nodaļā paredzētais Eiropas tehniskais apstiprinājums.

E — *Par piekto prejudiciālo jautājumu*

44. Piekto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa ir uzdevusi gadījumā, ja EN 795 A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma kā pierādījumu to atbilstībai Direktīvas 89/106 un/vai Direktīvas 89/686 prasībām fakultatīvi drīkstētu marķēt ar *CE* atbilstības marķējumu. Šajā sakarā tā īpaši vēlas noskaidrot, atbilstoši kādai procedūrai vai procedūrām būtu nosakāma

atbilstība Direktīvas 89/106 un/vai Direktīvas 89/686 prasībām.

45. Ņemot vērā lietas dalībnieču atbildes uz ceturto prejudiciālo jautājumu, uz pieckto prejudiciālo jautājumu atbildēja tikai atbildētājas pamata prāvā. Tās būtībā atkārto savu nostāju, ka attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma saskaņā ar Direktīvu 89/106 var marķēt ar *CE* atbilstības marķējumu, ja ir saņemts šīs direktīvas III nodaļā paredzētais Eiropas tehniskais apstiprinājums.

F — *Par sesto prejudiciālo jautājumu*

46. Ar sesto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai EN 795 attiecībā uz tajā minētajām A1 klasē ietilpstošajām ierīcēm aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ir uzskatāms par Kopienu tiesībām, kuras var interpretēt Tiesa.

47. Prasītājas pamata prāvā un Beļģijas valdība uz šo jautājumu atbild apstiprinoši. Atbildētājas pamata prāvā, Nīderlandes valdība un Komisija — noliedzoši.

48. Prasītājas pamata prāvā norāda, ka EN 795 ir pieņemts, pamatojoties uz Komisijas izdotu pilnvaru, tādējādi ir uzskatāms par Komisijas tiesību aktu EKL 234. panta izpratnē, kuru Tiesa var pārbaudīt.

49. Beļģijas valdība uzsver, ka saskaņotos standartus Komisijas uzdevumā ir izstrādājušas privātā sektora iestādes. Turklāt tieši Komisija ir tā, kas atbilstoši Direktīvas 89/686 5. panta 4. punktam saskaņotos standartus publicē *Oficiālajā Vēstnesī*. Tā kā direktīvā šajā sakarā ir ietverta norāde uz saskaņotajiem standartiem, tie ir kvalificējami kā Kopienu tiesību daļa.

50. Atbildētājas pamata prāvā uzskata, ka EN 795 nav saskaņotais standarts attiecībā uz minētajām ierīcēm aizsardzībai pret kritieniem no augstuma. Tādēļ attiecībā uz šīm ierīcēm EN 795 nevar uzskatīt par Kopienu tiesībām.

51. Arī Nīderlandes valdība uzskata, ka EN 795 kvalificēšana par Kopienu tiesībām attiecībā uz A1 klasē ietilpstošām ierīcēm aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ir izslēgta jau tā iemesla dēļ, ka šis standarts attiecībā uz šādām ierīcēm aizsardzībai pret kritieniem no augstuma nav piemērojams kā saskaņotais standarts.

52. Komisija vispirms norāda, ka EN 795 *Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēts kā saskaņotais

standarts ar norādi, ka šī publikācija neattiecas uz A, C un D klasē ietilpstošajām ierīcēm un tādēļ attiecībā uz šīm ierīcēm nevar secināt, ka tās ir atbilstošas Direktīvas 89/686 prasībām [10]. Atbilstoši tam EN 795 attiecībā uz tajā minētajām A1 klasē ietilpstošajām ierīcēm aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ir kvalificējams kā brīvprātīga tehniskā specifikācija, kurai nav īpašas saistības ar Kopienu tiesību normu prasībām. Pakārtoti Komisija norāda, ka Tiesa saskaņā ar EKL 234. pantu prejudiciālās tiesvedības kārtībā lemj par Savienības iestāžu un ECB tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju. Tā kā Eiropas standarts minētās normas izpratnē nav uzskatāms par Kopienu iestādes tiesību aktu, Tiesai neesot kompetences attiecībā uz šī standarta interpretāciju.

G — *Par septīto un astoto prejudiciālo jautājumu*

53. Gadījumā, ja Tiesa atzītu sev kompetenci interpretēt EN 795 attiecībā uz A1 klasē ietilpstošajām ierīcēm aizsardzībai pret kritieniem no augstuma, iesniedzējtiesa ar septīto un astoto prejudiciālo jautājumu vēlas noskaidrot, kā ir veicami šajā standartā paredzētie minēto ierīču aizsardzībai pret kritieniem no augstuma statiskās un dinamiskas noslodzes testi. Šajā sakarā iesniedzēja it īpaši vēlas uzzināt, vai šie testi ir jāveic, ņemot vērā paredzamos lietošanas apstākļus (septītais prejudiciālais jautājums) un ievērojot ražotāja norādītos izmantošanas ierobežojumus (astotais prejudiciālais jautājums).

54. Atbildētājas pamata prāvā, Nīderlandes valdība un Komisija uzskata, ka septītajam un astotajam jautājumam nav nozīmes, ņemot vērā atbildes, ko tās piedāvāja uz sesto prejudiciālo jautājumu. Tomēr, ja Tiesa tomēr vēlētos atbildēt uz šiem jautājumiem, atbildētājas pamata prāvā pakārtoti norāda, ka uz septīto jautājumu būtu jāatbild apstiprinoši, bet uz astoto — noliedzoši.

55. Prasītājas pamata prāvā, kā arī Beļģijas valdība kā uz septīto, tā arī astoto prejudiciālo jautājumu atbild apstiprinoši. Prasītājas pamata prāvā tomēr atzīmē, ka veikt testu, ievērojot izmantošanas ierobežojumus, būtu iespējams tikai tad, ja tam piekristu izraudzītā pārbaudes iestāde.

10 — Iepriekš 6. zemsvītras piezīmē minētais Komisijas 2000. gada 12. februāra paziņojums.

**VII — Juridiskais vērtējums**

A — *Vispārīgi*

56. Direktīvu 89/106 un 89/686 mērķis ir tehnisko prasību un standartu vienādošana būvizstrādājumu, tostarp IAL, jomā. Tās ir pieskaitāmas tā sauktajām "jaunās pieejas" direktīvām (saīsinājumā — *New-Approach* direktīvas), ar kurām Eiropas rūpniecisko izstrādājumu tiesiskā regulējuma jomā ir ievadīta jauna tehnisko prasību un standartu saskaņošanas metode [11].

57. Šīs jaunās tehnisko prasību saskaņošanas pieejas mērķis, pirmkārt, bija, veicot pilnīgu saskaņošanu, izstrādājumiem noteikt vienotas tehniskās prasības un standartus, lai tādējādi nodrošinātu šo izstrādājumu brīvu apriti. Otrkārt, bija jāizvairās no pastāvīgas nepieciešamības saskaņošanas pasākumus pielāgot tehnikas progresam vai šķēršļiem inovatīvu tehnisku risinājumu ieviešanai.

11 — Politisko lēmumu izmantot šo jauno saskaņošanas metodi tehniskās saskaņošanas jomā Padome pieņēma ar 1985. gada 7. maija rezolūciju par jaunu pieeju tehniskās saskaņošanas un standartizācijas jomā (OV C 136, 1. lpp.).

58. Lai šos pamatmērķus savstarpēji saskaņotu, tehnisko prasību saskaņošanas jaunās pieejas pamatā ir šādi principi:

1. Likumdevējs direktīvās paredz pamatprasības, kurām jāatbilst izstrādājumiem, kuriem piemērojama attiecīgā direktīva.

2. Komisija privātā sektora standartizācijas iestādēm dod uzdevumu izstrādāt tehniskās specifikācijas, kurās ir konkretizētas direktīvās paredzētās vispārīgās prasības.

3. Komisija minēto standartizācijas iestāžu izstrādātās tehniskās specifikācijas publicē kā saskaņotos standartus *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. Ražotāji var brīvprātīgi ievērot un piemērot saskaņotos standartus. Tiem nav obligāta rakstura.

5. Tiek pieļauts, ka saskaņotajiem standartiem atbilstošie izstrādājumi atbilst arī attiecīgo direktīvu pamatprasībām.

59. *New-Approach* direktīvās paredzētās izstrādājumu pamatprasības būtībā attiecas uz drošību un veselības, vides vai patērētāju aizsardzību. Direktīvā 89/686 šīs prasības izstrādājumiem ir ietvertas tās II pielikumā.

60. Direktīvā 89/106 no šīs "jaunās pieejas" ir izdarīta atkāpe, tajā neparedzot tiešas prasības būvizstrādājumiem, bet gan I pielikumā paredzot uz būvēm attiecināmās pamatprasības [12]. Šīs pamatprasības būvizstrādājumus ietekmē tādējādi, ka tiem ir jābūt piemērotiem, lai būves, kurās tie tiek iemontēti, atbilstu Direktīvas 89/106 I pielikumā paredzētajām pamatprasībām.

61. Privātās standartizācijas iestādes, kurām var lūgt izstrādāt tehniskās specifikācijas, ir Eiropas Standartizācijas komiteja (*CEN* [13]), Eiropas Elektrotehnikas standartizācijas komiteja (*CENELEC* [14]) un Eiropas Telekomunikāciju standartu institūts (*ETSI* [15]).

62. *New-Approach* direktīvās parasti ir paredzēts arī *CE* marķējums. Ar šo marķējumu tiek apstiprināts, ka marķētais izstrādājums atbilst visu uz izstrādājumu attiecināmo *New-Approach* direktīvu prasībām [16]. Ja izstrādājumam ir piemērojama Direktīva 89/106, ar *CE* marķējumu tiek apstiprināts, ka šis izstrādājums ir tāds, ka būves, kurās tas tiek iemontēts, atbilst šīs direktīvas pamatprasībām [17].

63. Turklāt lielākajā daļā *New-Approach* direktīvu ir paredzēts arī pienākums ražotājiem izdot EK atbilstības deklarāciju, laižot izstrādājumu tirgū. Šī deklarācija būtībā ir pavaddokuments, ar kuru tirgus uzraudzības iestādēm tiek apliecināts, ka izstrādājums atbilst piemērojamo direktīvu pamatprasībām. Konkrēts deklarācijas saturs ir paredzēts attiecīgajā direktīvā.

B — *Pirmais prejudiciālais jautājums*

64. Ar pirmo prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai EN 795 A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem

12 — Direktīvas 89/106 3. panta 1. punkts.

13 — *Comité Européen de Normalisation* saīsinājums.

14 — *Comité Européen de Normalisation Electrotechnique* saīsinājums.

15 — *European Telecommunications Standards Institute* saīsinājums.

16 — Skat Lēmuma 93/465 pielikuma I daļas B punkta a) apakšpunktu.

17 — Tādējādi saskaņā ar Direktīvas 89/106 4. panta 2. punktu *CE* marķējuma nozīme ir tāda, ka ar to tiek apzīmēta atbilstība tehniskajām specifikācijām. Šajā sakarā skat. Langner, D. publikāciju Dause M., *Handbuch des EU-Wirtschaftsrechts*, C. VI. Technische Vorschriften und Normen, 72. punkts (24. papildinātais izdevums, 2009).

no augstuma darbiem uz horizontāliem jumtiem ietilpst vienīgi Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā.

65. Šim jautājumam ir divas daļas. Pirmkārt, iesniedzējtiesa vaicā, vai EN 795 A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ietilpst Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā. Ja uz šo jautājumu tiktu atbildēts apstiprinoši, vēl ir jānoskaidro, vai šādām ierīcēm aizsardzībai pret kritieniem no augstuma tādējādi nav piemērojamas citas *New-Approach* direktīvas.

66. Jautājuma otrā daļa ir par to, vai, piemērojot Direktīvu 89/106, principā tiek izslēgta citu direktīvu par izstrādājumu drošību piemērošana, ir jāatbild noliedzoši, neiztirzājot to plašāk. Likumdevēja direktīvu pamatā izmantotā pieeja tehnisko prasību un standartu saskaņošanai Eiropas rūpniecisko izstrādājumu nozarē ir balstīta tieši uz tādu prezumpciju, ka izstrādājumam vienlaicīgi var piemērot vairākas *New-Approach* direktīvas, kurās regulēti dažādi viena un tā paša izstrādājuma aspekti [18].

67. Atbilde uz jautājuma pirmo daļu, vai EN 795 A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ietilpst Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā, ir jāsniedz, ņemot vērā Direktīvas 89/106 īpašo regulējuma metodiku un sistēmu.

68. Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā atbilstoši tās 1. pantam ietilpst izstrādājumi, kurus paredzēts pastāvīgi iekļaut būvēs, tostarp gan ēkās, gan inženiertehniskajās būvēs, un kuriem ir nozīme saistībā ar minēto būvju pamatprasībām. Šīs pamatprasības ir izklāstītas I pielikumā un attiecas uz 1) būvju mehānisko pretestību un stabilitāti, 2) drošību ugunsgrēka gadījumā, 3) higiēnu, veselību un vidi, 4) izmantošanas drošību, 5) aizsardzību pret troksni, kā arī 6) enerģijas taupīšanu un siltuma saglabāšanu.

18 — Šajā sakarā skat. Direktīvas 89/106 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu, kurā ir definēta *CE* marķējuma nozīme gadījumam, kad uz izstrādājumiem attiecas arī citas direktīvas, kurās ir reglamentēti citi to aspekti. Ja divās *New-Approach* direktīvās ir reglamentēti vieni un tie paši viena izstrādājuma aspekti, tad tomēr ir iespējams, ka, piemērojot vienu direktīvu, otra nav piemērojama. Šāds noteikums, piemēram, ir ietverts Direktīvas 89/106 1. panta 4. punktā. Šajā sakarā skat. šo secinājumu 94. punktu.

69. Direktīvas 89/106 regulējuma metodika tādējādi izpaužas kā piemērošanas jomas funkcionāla definēšana. Atbilstoši 1. pantam tajā ietilpst izstrādājumi, kurus paredzēts pastāvīgi iekļaut būvēs un kuri ir vajadzīgi vai noderīgi vienas vai vairāku I pielikumā aprakstīto būvju pamatprasību izpildei.

70. Lai atbildētu uz jautājumu, vai attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ietilpst Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā, tādēļ ir jānoskaidro, vai šīs ierīces pamatā tiek pastāvīgi iekļautas būvēs un vai to funkcija ir veicināt I pielikumā aprakstīto pamatprasību izpildi.

71. Lai noskaidrotu, vai attiecīgās ierīces ir ražotas, lai pastāvīgi tiktu iekļautas būvēs, ir nepieciešama faktu pārbaude, kas jāveic iesniedzējtiesai.

72. Šajā sakarā iesniedzējtiesai it īpaši ir jāpārbauda, vai attiecīgo EN 795 A1 klasē ietilpstošo ierīču aizsardzībai pret kritieniem no augstuma demontēšana vai nomaiņa ir darbības, kuru veikšanai nepieciešami būvdarbi [19]. Ja šīs ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma veidā, kā tās parasti tiek uzstādītas, būvei tiek piestiprinātas tā, ka to noņemšanai ir nepieciešami būvdarbi, tad ir jāsecina, ka tās ir izgatavotas, lai tiktu pastāvīgi iekļautas būvē.

73. Kaut arī konstatējums, vai EN 795 A1 klasē ietilpstošo drošības ierīču demontāžai vai nomaiņai ir vajadzīgi būvdarbi, ir iesniedzējtiesas ziņā, šo ierīču aizsardzībai pret kritieniem no augstuma EN 795 izklāstītajā aprakstā ir skaidras norādes uz to, ka katrā ziņā tā tas varētu būt. Šajā standartā ir noteikts, ka A1 klasē ietilpstošajām drošības ierīcēm ir "enkurs" piestiprināšanai pie vertikālām, horizontālām vai slīpām virsmām [20]. "Enkurs" šī standarta izpratnē ir detaļa, kura ir pastāvīgi piestiprināta būvei un pie kuras var piestiprināt drošības ierīces vai individuālos aizsardzības līdzekļus [21]. Tā kā šādu

19 — Skat. 1.3.2. punktu Skaidrojošajā dokumentā Nr. 4: Izmantošanas drošība, kas publicēts ar Komisijas paziņojumu par Padomes Direktīvas 89/106/EEK skaidrojošajiem dokumentiem (1994. gada 28. februāra OV C 62, 106. un nākamās lpp.). Šajā sakarā tiek it īpaši norādīts, ka izstrādājuma pastāvīga iekļaušana [būvē] nozīmē, ka šī izstrādājuma demontāža samazina būves efektivitāti un ka tā demontāža vai nomaiņa ir darbības, kam nepieciešami būvdarbi. Norādei uz būves efektivitātes samazināšanos izstrādājuma demontāžas gadījumā šajā sakarā tomēr nav lielas nozīmes, jo šis apstāklis attiecas nevis uz izstrādājuma pastāvīgu iekļaušanu būvē, bet gan drīzāk uz tā funkcionālo piemērotību Direktīvas 89/106 I pielikumā izklāstīto būvju pamatprasību izpildei.

20 — EN 795 3.13.1.1. punkts.

21 — EN 795 3.5. punkts.

enkuru demontēšanai parasti ir nepieciešami būvdarbi, drošības ierīces, kurās tie ietilpst, pilnībā var uzskatīt par ierīcēm Direktīvas 89/106 1. panta izpratnē, kuras ir izgatavotas, lai tiktu pastāvīgi iekļautas būvēs.

74. Atbildei uz jautājumu, vai EN 795 A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma veicina atbilstības Direktīvas 89/106 I pielikumā paredzētajām būvju pamatprasībām sasniegšanu, I pielikuma teksts sniedz visai ierobežotus pieturas punktus. Tomēr ir skaidri redzams, ka I pielikuma 4. punktā aprakstītās prasības būvju "izmantošanas drošībai" ir noderīgs pamats, lai analizētu, vai attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma var ietilpt Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā.

75. Direktīvas 89/106 I pielikuma ar virsrakstu "Izmantošanas drošība" 4. punktā ir noteikts, ka būvei ir jābūt projektētai un būvētai tā, lai tā neradītu nepieņemamus nelaimes gadījumu riskus ekspluatācijā vai darbībā, piemēram, slīdēšanu, krišanu, sadursmes, apdegumus, nāvējošu elektrošoku vai traumas, ko rada sprādzieni.

76. Šajā sakarā no lietas dokumentiem izriet, ka attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma aizsargā strādniekus, kuri veic remontdarbus vai uzturēšanas darbus uz jumtiem vai uz jumtiem novietotām iekārtām, piemēram, gaisa kondicionēšanas sistēmas ārējā daļā. Izskatāmajā lietā tādējādi rodas jautājums, vai Direktīvas 89/106 I pielikumā izvirzītās prasības būvju izmantošanas drošībai ietver arī drošību, atrodoties uz jumta.

77. No direktīvas 89/106 I pielikuma teksta neizriet nekādas norādes uz to, vai tajā minētās "izmantošanas drošības" prasības ietver arī strādnieku drošību, veicot darbus būves ārpusē.

78. No Direktīvas 89/106 skaidrojošā dokumenta Nr. 4 "Izmantošanas drošība" [22] tomēr viennozīmīgi izriet, ka jēdziens "izmantošanas drošība" Direktīvas 89/106 I pielikuma izpratnē ir interpretējams plaši. Šī skaidrojošā dokumenta ar virsrakstu "Pamatprasības "izmantošanas drošība" paskaidrojums" 2. punktā it īpaši tiek izskaidrots, ka

22 — Skaidrojošais dokuments Nr. 4: Izmantošanas drošība (minēts 19. zemsvītras piezīmē, 106. un nākamās lpp.). Atbilstoši Direktīvas 89/106 3. panta 3. punktam I pielikumā paredzētās pamatprasības tiek konkretizētas tā sauktajos skaidrojošajos dokumentos, lai izveidotu vajadzīgo saikni starp šīm pamatprasībām un standartu izstrādāšanas pilnvarojumiem, Eiropas tehniskā apstiprinājuma pamatnostādņu izstrādāšanas pilnvarojumiem vai citu tehnisku specifikāciju atzīšanu šīs direktīvas 4. un 5. panta nozīmē. Direktīvas 89/106 12. pantā šajā sakarā tostarp ir norādīts, ka skaidrojošajos dokumentos tiek precizētas 3. pantā norādītās un I pielikumā uzskaitītās pamatprasības, saskaņojot terminus un tehniskās prasības un, ja vajadzīgs un ja zinātnes atziņas un tehniskās zināšanas to ļauj, norādot klases vai līmeņus katrai prasībai.

Direktīvas 89/106 I pielikumā minētā izmantošanas drošība attiecas uz risku, ka ēkas tuvumā vai iekšienē esošie cilvēki var gūt smagas un tiešas traumas.

79. Kaut arī no turpmākiem paskaidrojumiem šajā skaidrojošajā dokumentā izriet, ka ar negadījumu riskiem, kurus vajadzētu novērst, izvirzot pamatprasības būvju drošībai, ir domāti riski, kas rodas, būves izmantojot "parastajā" kārtībā [23], tajā ir ietverts neizsmeļošs atbilstošu to risku un risku veidu uzskaitījums, kuriem nav tiešas saiknes ar būves izmantošanā apdraudētajām personām un pat personām ārpus attiecīgajām būvēm. Pie minētajiem riskiem pieder arī, piemēram, 3.3.2.1. punktā aprakstītais risks gūt ievainojumus vai letālu negadījumu risks, pie būves piederošu, krītošu objektu dēļ.

80. Ņemot vērā risku un risku veidu, uz kuriem attiecas Direktīvas 89/106 I pielikumā paredzētā "izmantošanas drošība", heterogēno uzskaitījumu, šis jēdziens ir jāinterpretē plaši. Tādēļ, manuprāt, tajā ietilpst arī strādnieku drošība, veicot darbus būves ārpusē [24].

81. Ņemot vērā šīs atziņas, es secinu, ka EN 795 A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma atbilstoši to uzdevumam var veicināt Direktīvas 89/106 I pielikumā paredzēto prasību izpildi.

82. Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo prejudiciālo jautājumu būtu jāatbild, ka EN 795 A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ietilpst Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā, ja tās ir izgatavotas, lai tiktu pastāvīgi iekļautas būvē. Piemērojot Direktīvu 89/106, principā netiek izslēgta citu direktīvu par izstrādājumu drošību piemērošana.

C — *Otrais prejudiciālais jautājums*

83. Ar otro prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai EN 795

23 — Kā šo riska veidu paraugs ir jānorāda "kritieni paslīdot", "kritieni paklūpot", kā arī "kritieni augstuma atšķirību dēļ vai pēkšņi kritieni", kas aprakstīti Skaidrojošā dokumenta Nr. 4 (minēts iepriekš 19. zemsvītras piezīmē) 3.3.1.2. punktā.

24 — Šajā sakarā nedrīkst nepieminēt, ka no saskaņoto standartu Direktīvas 89/106 nozīmē virsrakstiem un attiecināmības datu publikācijas izriet, ka kopš 2006. gada 1. novembra saskaņotais standarts ES 516/2006 tostarp ir piemērojams arī jumtu pieejas ierīcēm — pārejām, pakāpieniem un kāpšļiem; skat Komisijas paziņojumu saistībā ar Padomes 1988. gada 21. decembra Direktīvas 89/106/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem īstenošanu (OV 2009, C 309, 1. un nākamās lpp.).

A1 klasē ietilpstošās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma var ietilpt Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā.

84. Saskaņā ar EN 795 3.13.1.1. punktu A1 klases drošības ierīcēm ir "enkurs" to piestiprināšanai vertikālām, horizontālām un slīpām virsmām. "Enkurs" šī standarta izpratnē ir detaļa, kuru pastāvīgi iekļauj būvē un kuram var piestiprināt drošības ierīces vai individuālos aizsardzības līdzekļus [25]. Tādējādi A1 klases ierīču aizsardzībai pret kritieniem no augstuma sastāvdaļa ir enkurs, kurš ir piestiprināms būvei.

85. IAL Direktīvas 89/686 nozīmē atbilstoši tās 1. panta 2. punkta pirmajai daļai ir ierīce, kas paredzēta, lai persona to nēsātu vai turētu aizsardzībai. Tā kā EN 795 A1 klases ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma pēc to rakstura nav paredzētas, lai persona tās nēsātu vai turētu aizsardzībai, tās principā nevar kvalificēt kā IAL atbilstoši Direktīvas 89/686 1. panta 2. punkta pirmajai daļai.

86. Šādu ierīču aizsardzībai pret kritieniem no augstuma klasificēšana par IAL atbilstoši 1. panta 2. punkta otrās daļas a)–c) apakšpunktam, manuprāt, nav iespējama arī tādēļ, ka IAL ir paredzēts, lai persona to nēsātu vai turētu aizsardzībai.

25 — EN 795 3.5. punkts.

87. Manuprāt, EN 795 A1 klases ierīču aizsardzībai pret kritieniem no augstuma klasificēšana kā IAL atbilstoši Direktīvas 89/686 1. panta 3. punktam principā nav iespējama šī paša iemesla dēļ.

88. Atbilstoši Direktīvas 89/686 1. panta 3. punktam jebkuru sistēmu, kas piedāvāta tirgū kopā ar IAL tā pievienošanai citai ārējai papildu ierīcei, pat tad uzskata par šīs iekārtas neatņemamu sastāvdaļu, ja lietotājam nav paredzēts sistēmu nēsāt vai turēt pastāvīgi visā apdraudējuma laikā.

89. Prasītājas pamata prāvā šajā sakarā īpaši norāda, ka enkuri, kuri ir EN 795 A1 klases ierīču aizsardzībai pret kritieniem no augstuma būtiska sastāvdaļa, ir uzskatāmi par šajā normā norādītajām pievienošanas sistēmām, ar kurām IAL pievieno būvei.

90. Šāda argumentācija nav pārliecinoša.

91. Ņemot vērā Direktīvas 89/686 1. panta 2. punkta pirmās daļas vispārējās prasības, kategorijā "pievienošanas sistēmas" 1. panta 3. punkta izpratnē var ietilpt tikai kustamas lietas, kuras lietotāji var nēsāt vai turēt. Tas tiek apstiprināts ar 1. panta 3. punkta teksta analīzi, saskaņā ar kuru ir nepieciešams, lai

pievienošanas sistēmas būtu paredzētas nēsāt vai turēt *pastāvīgi* visā apdraudējuma laikā. Tādējādi vismaz netieši tiek apstiprināts, ka arī šādas pievienošanas sistēmas lietotāji var nēsāt vai turēt un tādējādi runa ir par kustamiem priekšmetiem.

92. Šajā sakarā ir ietverta norāde arī Direktīvas 89/686 II pielikuma 3.1.2.2. punktā, paredzot prasības IAL aizsardzībai pret kritieniem no augstuma. Atbilstoši šai normai IAL, ar kuriem paredzēts novērst kritienus no augstumu vai to sekas, ir jāizmanto drošības jostas un piestiprināšanas sistēma, kuru var pievienot drošam atbalsta punktam.

93. Tā kā A1 klases ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma šajā sakarā ir vērtējamas kā "droši atbalsta punkti", bet "droši atbalsta punkti" saskaņā ar Direktīvas 89/686 II pielikuma 3.1.2.2. punktu nav IAL sastāvdaļa, ar šo normu vēlreiz tiek apstiprināts secinājums, ka EN 795 A1 klases ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma neietilpst Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā.

94. Visbeidzot ir jānorāda arī uz Direktīvas 89/686 1. panta 4. punktu, atbilstoši kuram šī direktīva nav piemērojama IAL, uz ko attiecas cita direktīva, lai attiecībā uz piedāvāšanu tirgū, preču brīvu apriti un drošību sasniegtu tādus pašus mērķus kā tie, kuri ir paredzēti šajā direktīvā. Kā es tiku norādījusi, atbildot uz pirmo prejudiciālo jautājumu, EN 795 A1 klases ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ietilpst Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā, ja tās ir izgatavotas, lai tās pastāvīgi tiktu iekļautas būvē [26]. Ja minētais pēc iesniedzējtiesas domām būtu attiecināms uz attiecīgajām ierīcēm aizsardzībai pret kritieniem no augstuma, tad tās ietilptu Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā. Atbilstoši 1. panta 4. punkta pirmajam ievilkumam tādējādi Direktīva 89/686 tām nebūtu piemērojama.

95. Ņemot vērā minēto, uz otro prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka EN 795 A1 klases ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma neietilpst Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā.

D — *Trešais prejudiciālais jautājums*

96. Ar trešo prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai drošības ierīce, kura neietilpst Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā, tomēr tajā ietilpst, ja to ir paredzēts

26 — Skat. šo secinājumu 82. punktu.

savienot ar Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā ietilpstošu IAL.

97. Šajā sakarā iesniedzējtiesa it īpaši norāda uz Direktīvas 89/686 II pielikuma 3.1.2.2. punktu, atbilstoši kura pirmajai daļai IAL, kas projektēti, lai novērstu kritienus no augstuma vai to sekas, jāizmanto drošības jostas un piestiprināšanas sistēma, kuru var pievienot pie *droša atbalsta punkta*. Atbilstoši 3.1.2.2. punkta trešajai daļai ražotājam produkta informācijā ir jānorāda informācija attiecībā uz *droša atbalsta punkta raksturojumu*.

98. Tādēļ pamatots ir secinājums, ka trešā prejudiciālā jautājuma mērķis ir noskaidrot, vai Direktīvas 89/686 II pielikuma 3.1.2.2. punktā izmantotais jēdziens "drošs atbalsta punkts" nozīmē, ka arī šādu atbalsta punktu drošums ir jāpārbauda saskaņā ar Direktīvu 89/686.

99. Uz šo jautājumu ir jāatbild noliedzoši.

100. Vispirms ir jāatzīmē, ka Direktīvas 89/686 II pielikuma 3.1.2.2. punktā nav viennozīmīgu norāžu uz to, ka atbalsta punkti, kuriem var piestiprināt IAL, būtu jāietver Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā. 3.1.2.2. punkta pirmajā daļā ir tikai konstatēts, ka IAL, ar kuriem ir jānovērš kritieni no augstuma vai to sekas, ir jābūt projektētiem tā, lai tos varētu pievienot drošam atbalsta punktam. Punkta pēdējā daļā šajā sakarā ir prasības attiecībā uz ražotāja informāciju, kurā ir ietverama arī informācija par droša atbalsta punkta īpašībām.

101. Manuprāt, Direktīvas 89/686 II pielikuma 3.1.2.2. punkta tekstā tādējādi nav pārliecinošu elementu, kas ļautu uzskatīt, ka atbalsta punktu, kurus paredzēts savienot ar Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā ietilpstošu IAL, drošums būtu jāizvērtē atbilstoši Direktīvai 89/686.

102. Šo atzinumu apstiprina Direktīvas 89/686 sistēmiska interpretācija. Šajā sakarā ir īpaši jāuzsver, ka Direktīvas 89/686 II pielikumā ir paredzētas tikai drošības pamatprasības, kurām atbilstoši šīs direktīvas 3. pantam ir jāatbilst IAL, lai aizsargātu lietotāju veselību un garantētu to drošību. Tādējādi II pielikumā nav aplūkots jautājums, kādi izstrādājumi ietilpst Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā, bet gan — kādām prasībām ir jāatbilst Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā ietilpstošajiem izstrādājumiem. Tādējādi

Direktīvas 89/686 II pielikums principā neattiecas uz tās materiālo piemērošanas jomu.

103. Ņemot vērā minēto, uz trešo prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka, pārbaudot, vai Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā ietilpstošs individuālais aizsardzības līdzeklis atbilst šīs direktīvas pamatprasībām, nav nozīmes jautājumam, vai ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma, kurām šos aizsardzības līdzekļus var pievienot, ir drošas paredzamajos izmantošanas apstākļos.

E — *Ceturtais prejudiciālais jautājums*

104. Ar ceturto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai EN 795 A1 klases drošības ierīces var fakultatīvi marķēt ar *CE* marķējumu kā pierādījumu par to atbilstību Direktīvai 89/686 un/vai Direktīvai 89/106, ja Tiesa atzītu, ka šādas ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma neietilpst šo direktīvu piemērošanas jomās.

105. Vispirms ir jāatgādina, ka, manuprāt, uz pirmo prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka EN 795 A1 klases ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma ietilpst Direktīvas 89/106 piemērošanas jomā, ja tās ir izgatavotas, lai tiktu pastāvīgi iekļautas būvē [27].

106. Atbildot uz ceturto prejudiciālo jautājumu, ir jāuzsver, ka no atbilstošo tiesību normu gan sistēmiskas, gan teleoloģiskas interpretācijas izriet, ka Direktīvu 89/686 un 89/106 piemērošanas jomās neietilpstošos izstrādājumus nevar marķēt ar *CE* marķējumu atbilstoši šīm direktīvām.

107. Šajā sakarā vispirms ir jānorāda uz Lēmumu 93/465, kura pielikuma I daļas B punktā ir ietvertas būtiskākās pamatnostādnes marķēšanai ar *CE* marķējumu un tā izmantošanu [28]. Atbilstoši šīm pamatnostādnēm:

— ar *CE* marķējumu tiek apstiprināts, ka ir izpildītas visas saistības, kas noteiktas ražotājiem atbilstīgi Kopienas direktīvām attiecībā uz ražojumu

27 — Skat. šo secinājumu 82. punktu.

28 — Lēmumā 93/465 būtībā ir ietvertas prasības direktīvu izdevējiem *New-Approach* direktīvu izstrādei. Šī pielikuma I daļas B punktā ietvertās vispārējās pamatnostādnes *CE* marķējuma piestiprināšanai un izmantošanai tādējādi ir iestrādātas *New-Approach* direktīvās, kuras ir pieņemtas pēc šī lēmuma stāšanās spēkā. Turklāt ar Padomes 1993. gada 22. jūlija Direktīvu 93/68/EEK (OV L 220, 1. lpp.) tika grozītas un pielāgotas Lēmuma 93/465 prasībām līdz šim izdotās *New-Approach* direktīvas.

nodrošināšanu ar marķējumu (I daļas B punkta a) apakšpunkts);

— rūpniecības ražojumu *CE* marķējums norāda uz to, ka fiziskā vai juridiskā persona, kas nodrošinājusi minēto marķējumu vai ir atbildīga par tā nodrošināšanu, apstiprina, ka ražojums atbilst visiem attiecīgajiem Kopienas pilnīgās saskaņošanas noteikumiem un tam piemērotas paredzētās atbilstības novērtēšanas procedūras (I daļas B punkta, b) apakšpunkts);

— visiem rūpniecības ražojumiem, uz kuriem attiecas tehniskās saskaņošanas direktīvas, kas balstās uz vispārējās pieejas principiem, jābūt *CE* marķējumam, ja vien īpašās direktīvas neparedz citādi (I daļas B punkta e) apakšpunkts);

— dalībvalstīm ir jāpieņem visi vajadzīgie valsts tiesību akti, lai nepieļautu pārpratumus un ļaunprātīgu *CE* marķējuma izmantošanu (I daļas B punkta l) apakšpunkts).

108. No šo pamatnostādņu sistēmiskās mijiedarbības, manuprāt, viennozīmīgi izriet, ka izstrādājumus ar *CE* marķējumu var marķēt tikai tad, ja un ciktāl tiem ir piemērojama kāda no *New-Approach* direktīvām un tie atbilst tajās noteiktajām prasībām [29].

109. Atbilstošās tiesību normas interpretējot teleoloģiski, mēs nonāktu pie identiska secinājuma.

110. *CE* marķējuma jēga un mērķis ir nodrošināt ar to marķēto izstrādājumu brīvu apriti [30]. Šajā kontekstā gan Direktīvā 89/106, gan Direktīvā 89/686 ir konkrētas prasības, ka dalībvalstis nedrīkst aizliegt, ierobežot vai traucēt piedāvāt tirgū šo direktīvu piemērošanas jomā ietilpstošus izstrādājumus, kuri atbilst šo direktīvu noteikumiem un uz kuriem ir *CE* marķējums [31].

111. Ar *CE* marķējumu valsts kompetentajām iestādēm tiek šajā sakarā apliecināts, ka izstrādājums atbilst attiecīgo *New-Approach* direktīvu prasībām tirgū laišanas aspektā. Atbilstoši tā uzdevumam *CE* marķējums

29 — Skat. Wagner, G., "Das neue Produktsicherheitsgesetz: Öffentlich-rechtliche Produktverantwortung und zivilrechtliche Folgen (Teil I)", *BB*. 1997, 2489. un 2497. lpp.

30 — Skat. šo secinājumu 57. punktu.

31 — Direktīvas 89/686 4. panta 1. punkts un Direktīvas 89/106 4. panta 2. punkts saistībā ar tās 6. pantu.

tādējādi galvenokārt ir valsts pārvaldes iestādēm adresēts apzīmējums [32].

112. Ņemot vērā šo *CE* marķējuma vispārīgo mērķi, nebūtu jēgas tam, ja izstrādājumus, kuri neietilpst *New-Approach* direktīvu piemērošanas jomā, drīkstētu marķēt ar *CE* marķējumu. *New-Approach* direktīvu piemērošanas jomā neietilpstošu izstrādājumu marķēšana ar *CE* marķējumu dalībvalstīm noteikti nevar radīt pienākumu atzīt šo izstrādājumu atbilstību pilnībā saskaņotam drošības standartam. Šādu izstrādājumu marķēšana ar *CE* marķējumu tad arī nevarētu veicināt šo produktu brīvas aprites nodrošināšanu.

113. CE marķējuma piestiprināšana izstrādājumiem, kuri neietilpst *New-Approach* direktīvu piemērošanas jomās, turklāt radītu daudz pārpratumu, jo šādā gadījumā pilnīgi nebūtu saprotams, kas tieši tiek apliecināts ar konkrētā izstrādājuma *CE* marķējumu. Visbeidzot tas būtu nesavienojami arī ar patērētāju aizsardzību [33].

114. Šajā kontekstā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regulas (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 [34], kura ir spēkā no 2010. gada 1. janvāra, 30. panta 2. punktā ir skaidri noteikts, ka *CE* marķējumu uzliek tikai tiem produktiem, par kuriem konkrētajos Kopienas saskaņošanas tiesību aktos ir paredzēti noteikumi tā uzlikšanai, un to neuzliek nevienam citam produktam [35].

115. Ņemot vērā iepriekš minēto, uz ceturto prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka EN 795 A1 klases drošības ierīcēm nedrīkst

32 — Klindt, T., "Das Recht der Produktsicherheit: ein Überblick", *VersR.*, 2004, 296. un 298. lpp. Skat. arī van Rienen, W. un Wasser, U., *EG-Recht der Gas- und Wasserversorgungstechnik*, Bonna, 1999, 139. punkts, kuri uzsver, ka *CE* marķējuma nozīme aprobežojas ar valsts tirgus pārraudzības institūciju informēšanu, ka ir tikusi veikta izstrādājuma atbilstības attiecīgās direktīvas pamatprasībām pārbaude un izstrādājums tādējādi — līdz tiek pierādīts pretējais — saskaņā ar ES tiesībām ir neierobežoti laižams tirgū un izmantojams visās dalībvalstīs. Skat. arī Strübbe, K., *Die Neuordnung des deutschen Konformitätsbewertungssystems*, Rēgensburga, 2006, 120. un 121. lpp.; Kapoor, A. un Klindt, T., " "New Legislative Framework" im EU-Produktsicherheitsrecht — Neue Marktüberwachung in Europa?", *EuZW*, 2008, 649. un 651. lpp.

33 — Tas, ka šajā tiesību jomā būtu jāievēro arī patērētāju aizsardzība, tostarp tiek pausts arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Lēmuma Nr. 768/2008/EK par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 93/465/EEK (OV L 218, 82. lpp.) 30. apsvērumā. Tajā it īpaši ir norādīts, ka *CE* marķējumam vajadzētu būt vienīgajai atbilstības zīmei, kas apliecina produkta atbilstību Kopienas saskaņošanas tiesību aktiem, tomēr var turpināt izmantot citus marķējuma veidus, ja vien tie palīdz uzlabot patērētāju aizsardzību un Kopienas saskaņošanas tiesību akti uz tiem neattiecas. Skat. arī Lenz, C. un Scherer, J., "Ist die Anbringung von Qualitätszeichen nationaler Prüfungsorganisationen neben CE-Kennzeichnungen zulässig?", *EWS*, 2001, 11. sējuma 3. pielikums, 4. un 5. lpp., kuri patērētāju un lietotāju aizsardzību pret maldināšanu vēl Lēmuma 93/465 spēkā esamības laikā norādīja kā *CE* marķējuma blakusmērķi.

34 — OV L 218, 30. lpp.

35 — Arī Lēmuma Nr. 768/2008 I pielikuma R11. pantā šajā sakarā ir skaidri noteikts, ka marķēšanai ar *CE* marķējumu ir piemērojami vispārīgie principi atbilstoši Regulas Nr. 765/2008 30. pantam.

piestiprināt *CE* marķējumu kā pierādījumu to atbilstībai direktīvas, kuras piemērošanas jomā tās neietilpst, prasībām.

F — *Piektais prejudiciālais jautājums*

116. Piekto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa ir uzdevusi gadījumam, ja Tiesa, atbildot uz iepriekšējiem prejudiciālajiem jautājumiem, nonāktu pie slēdziena, ka attiecīgās ierīces aizsardzībai pret kritieniem no augstuma neietilpst Direktīvu 89/686 un 89/106 piemērošanas jomās, bet tomēr fakultatīvi tām var piestiprināt *CE* marķējumu atbilstoši šīm direktīvām.

117. Šādā gadījumā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kādā veidā fakultatīvas *CE* marķējuma izmantošanas mērķiem ir jānoskaidro, vai drošības ierīces, kuras neietilpst Direktīvu 89/686 un 89/106 piemērošanas jomās, atbilst šo direktīvu prasībām.

118. Kā es jau tiku norādījusi, *CE* marķējuma fakultatīva izmantošana ir izslēgta. Tādēļ piektajam prejudiciālajam jautājumam nav jēgas un tas nav plašāk jāpārbauda.

G — *Sestais prejudiciālais jautājums*

119. Ar sesto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai EN 795 ietvertās prasības un normas A1 klases drošības ierīcēm ir uzskatāmas par Kopienu tiesību normām, kuras var interpretēt Tiesa.

120. Lai šo jautājumu izprastu pareizi, ir jāuzsver, ka EN 795 ir paredzētas piecās dažādās, ar A līdz E burtiem apzīmētās klasēs ietilpstošu drošības ierīču prasības un testi. Atbilstoši šim standartam A klasē ietilpst stiprinājuma enkuri, B klasē mobilās drošības ierīces, C klasē — drošības ierīces ar elastīgām horizontālām auklām, D klasē — drošības ierīces ar horizontālām sliedēm un E klasē — ar lietotāja svaru fiksējamas drošības ierīces.

121. EN 795 1996. gada 29. martā pieņēma *CEN* un 2000. gada 12. februārī publicēja Komisijas Direktīvas 89/686 piemērošanas ietvaros kā saskaņoto standartu šīs direktīvas izpratnē [36]. Tomēr šajā publikācijā bija ietverta skaidra atruna, ka tā neattiecas uz aprīkojumu, kas ietilpst A (stiprinājuma enkuri),

36 — Iepriekš 6. zemsvītras piezīmē minētais Komisijas 2000. gada 12. februāra paziņojums.

C (drošības ierīces ar horizontālām, elastīgām auklām) un D (drošības ierīces aizsardzībai ar horizontālām sliedēm) klasēs, un ka attiecībā uz šo aprīkojumu nevar secināt, ka tie atbilst Direktīvai 89/686.

122. Ņemot vērā īpašo apstākli, ka Komisija EN 795 paredzētās prasības un testus A klases drošības ierīcēm neakceptē kā saskaņoto standartu Direktīvas 89/686 izpratnē un to ir publicējusi *Oficiālajā Vēstnesī*, EN 795 attiecībā uz A1 klases drošības ierīcēm nav uzskatāms par saskaņoto standartu Direktīvas 89/686 izpratnē [37].

123. Tas nozīmē, ka EN 795 par saskaņoto standartu Direktīvas 89/686 izpratnē ir uzskatāms tikai attiecībā uz B un E klases drošības ierīcēm. Attiecībā uz A, C un D klases drošības ierīcēm tas ir kvalificējams par nesaskaņotu tehnisku standartu, ko pieņēmusi privātā sektora standartizācijas iestāde [38]. Jau šī iemesla dēļ vien uz iesniedzējtiesas jautājumu, vai EN 795 ietvertās prasības un normas A1 klases drošības ierīcēm ir uzskatāmas par Kopienu tiesību normām, ir jāatbild noliedzoši.

124. Ņemot vērā iepriekš minēto, uz sesto prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka EN 795 attiecībā uz A1 klases drošības ierīcēm šī standarta izpratnē nav uzskatāms par Kopienu tiesībām, kuras var interpretēt Eiropas Savienības tiesa.

H — *Septītais un astotais prejudiciālais jautājums*

125. Gadījumam, ka Tiesa atzītu sev kompetenci interpretēt EN 795 attiecībā uz A1 klases drošības ierīcēm šī standarta izpratnē, iesniedzējtiesa ar septīto un astoto prejudiciālo jautājumu vēlas noskaidrot, kādā veidā ir veicami šajā standartā paredzētie drošības ierīču statiskās un dinamiskās noslodzes testi.

37 — Skat. Gambelli, F., *Aspects juridiques de la normalisation et de la réglementation technique européenne*, Parīze, 1994, 17. un 18. lpp., kurš norāda uz to, ka saskaņotais standarts ir *CEN* noteikts Eiropas standarts, kuram ir zināmas īpašības. Viena no šīm īpašībām ir tā, ka *CEN* noteiktu Eiropas standartu pieņem un pēc tam *Oficiālajā Vēstnesī* publicē Komisija.

38 — Skat. Jarass, H., "Probleme des Europäischen Bauproduktenrechts", *NZBau*, 2008, 145. un 146. lpp., kurš Eiropas standartizācijas iestāžu izstrādātos standartus, kurus Komisija nav pasūtījusi un/vai akceptējusi, apzīmē kā nesaskaņotus Eiropas standartus, kuros ietverta tikai profesionāla informācija.

Šajā sakarā iesniedzējtiesa īpaši vaicā, vai šie testi ir jāveic, ņemot vērā paredzamos izmantošanas apstākļus (septītais prejudiciālais jautājums) un ņemot vērā ražotāja noteiktos izmantošanas ierobežojumus (astotais prejudiciālais jautājums).

126. Tā kā EN 795 attiecībā uz A1 klases drošības ierīcēm, manuprāt, nav uzskatāms par Kopienu tiesībām, kuras var interpretēt Eiropas Savienības tiesa, septītajam un astotajam prejudiciālajam jautājumam nav jēgas un tādēļ tie nav jāpārbauda plašāk.

## VIII — Secinājumi

127. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, es piedāvāju Tiesai uz *Rechtbank's-Gravenhage* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

"1) EN 795 A1 klasē ietilpstošās drošības ierīces ietilpst Padomes 1988. gada 21. decembra Direktīvas 89/106/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem, ja tās ir izgatavotas, lai tiktu pastāvīgi iekļautas būvē. Piemērojot Direktīvu 89/106, principā netiek izslēgta citu direktīvu par izstrādājumu drošību piemērošana;

2) EN 795 A1 klasē ietilpstošās drošības ierīces neietilpst Padomes 1988. gada 21. decembra Direktīvas 89/686/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz individuālajiem aizsardzības līdzekļiem piemērošanas jomā;

3) pārbaudot, vai Direktīvas 89/686 piemērošanas jomā ietilpstošs individuālais aizsardzības līdzeklis atbilst šīs direktīvas pamatprasībām, nav nozīmes jautājumam, vai drošības ierīces, kurām šos aizsardzības līdzekļus var pievienot, ir patiešām drošas paredzamajos izmantošanas apstākļos;

4) EN 795 A1 klases drošības ierīcēm nedrīkst piestiprināt *CE* marķējumu kā pierādījumu to atbilstībai direktīvas, kuras piemērošanas jomā tās neietilpst, prasībām;

5) EN 795 attiecībā uz A1 klases drošības ierīcēm šī standarta izpratnē nav uzskatāms par Kopienu tiesībām, kuras var interpretēt Eiropas Savienības tiesa."